

Belastingrecht hoorcollege 10

Dit college zal het aanmerkelijk belang behandeld worden. Het gaat om de wettelijke regelingen van art. 4.1 e.v. IB 2001. Men valt onder de aanmerkelijk belangregeling als een aandeelhouder meer dan 5% van de aandelen van een vennootschap heeft. Het tarief is 25%. De verkoopwinst en het dividend worden belast. In het verleden waren de dividenduitkeringen belast tegen een tarief van 72%. Daarom waren de dividenduitkeringen zeer gering. Men was wel gek als je dividend ging uitkeren. In 1997 werd het stelsel omgegooid. Als een werkmaatschappij wordt verkocht in een holding - werkmaatschappijstructuur, is de deelnemingsvrijstelling van toepassing. Het aanmerkelijk belang is een gesloten systeem in de wet.

Art. 4.6 IB 2001 sub a bepaalt dat het aanmerkelijk belang geldt als meer dan 5% van het geplaatste kapitaal in handen is van een aandeelhouder. Bij de deelnemingsvrijstelling is het criterium iets anders. Het gaat daar om een nominaal gestort kapitaal. In een sub b staan de koopopties. In sub c staan de winstbewijzen. In sub d staat de gerechtigde tot meer dan 5% van de stemmen in de algemene vergadering in de coöperatie of coöperatieve vereniging.

Art. 4.3 IB 2001 ziet op de genotsrechten. Het gaat hierbij om vruchtgebruik. De aanmerkelijk belanghouder is geen aandeelhouder, maar hij heeft wel recht op een dividend.

Soms komen versplinterde aandeelhoudersrelaties voor. In art. 4.6 IB 2001 staat dat het gaat om een direct of indirect aanmerkelijk belang. Het kan zijn dat verschillende soorten aandelen zijn uitgegeven. Gedacht kan worden aan letteraandelen. Op deze manier zou je gemakkelijk onder het aanmerkelijk belang uit kunnen komen. Om dat te voorkomen is art. 4.7 IB 2001 in de wet opgenomen. Art. 4.9 IB 2001 geeft een regeling voor de meesleepregeling. Art. 4.10 IB 2001 geeft een regeling voor de meetrekregeling. Het gaat daarbij om een bloed- of aanverwant in de rechte lijn. Voor dit vak gaat het altijd om een vennootschap met 100 aandelen.

In het verleden werd een pand vrijwel nooit in een BV gebracht. Een latere vervreemding leidde dan tot heffing van vennootschapsbelasting. Het was verstandiger om het pand buiten de BV te houden. Maar het pand zit wel binnen het domein van de BV sfeer, omdat het wordt gebruikt voor de onderneming. Om deze reden bedacht men art. 3.92 IB 2001; de terbeschikkingstellingregeling. Het verlies is aftrekbaar en de winst is belast. Bij een pand dat in gebruik is bij de BV geldt de regeling van art. 3.92 IB 2001. Indien geen huur wordt betaald, wordt een fictieve huur gerekend. Art. 3.92 lid 1 IB 2001 bepaalt dat dit artikel niet geldt voor een aanmerkelijk belang op grond van art. 4.10 en 4.11 IB 2001. De meetrek en fictief aanmerkelijk belang tellen bij deze regeling niet mee.

Art. 4.12 IB 2001 ziet op twee soorten voordelen; de reguliere voordelen en vervreemdingsvoordelen. De term boekwinst is in de aanmerkelijk belang sfeer niet meer op zijn plaats. De juiste term is vervreemdingsvoordeel. Bij een regulier voordeel wordt het aandeel behouden. De meest bekende vorm is dividend. Bij een vervreemdingsvoordeel wordt het aandeel vervreemd. Het vervreemdingsvoordeel is de overdrachtprijs verminderd met de verkrijgingsprijs. Dividend wordt formeel dividend genoemd als de algemene vergadering van aandeelhouders een besluit daartoe neemt. Vermomd dividend komt ook voor. De voorwaarden voor een kwalificatie als vermomd dividend zijn:

- bewustheid bij de aandeelhouder;
- bewustheid bij de BV;
- vermogensverschuiving;
- die gedekt wordt uit de winst, winstreserves of toekomstige winst.

Agio kan worden omgezet in aandelenkapitaal. Volgens art. 4.13 lid 2 IB 2001 kunnen aandelen gratis worden uitgereikt. Verrijgingsprijs van de aandelen is nihil. De claim van de fiscus blijft op deze manier behouden. Dat volgt uit art. 4.26 IB 2001.

Art. 4.13 lid 1 IB 2001 bepaalt dat tot het reguliere voordeel bijvoorbeeld valt de teruggave van wat op aandelen is gestort. De hoofdregel is dat de teruggave belast is. Maar in dit artikel wordt gesproken over teruggave van aandelenkapitaal. Dat is geen agio. Je kunt agio omzetten in aandelenkapitaal. Volgens lid 1d kan vervolgens het aandelenkapitaal worden terugbetaald zolang er niet meer bedraagt dan de verkrijgingsprijs en de nominale waarde van de aandelen moeten worden verlaagd. Dit artikel biedt de mogelijkheid voor onbelaste teruggave.

Art. 4.15 IB 2001 ziet op kosten. Financieringskosten zouden er ook onder kunnen vallen. Bijvoorbeeld kan men dan denken aan rentekosten om een aanmerkelijk belang te kopen. Dit artikel moet je daar niet voor gebruiken. Daar wordt nog op terugkomen.

Art. 4.43 IB 2001 geeft het tijdstip waarop reguliere voordelen moeten worden genomen. De belangrijkste momenten zijn bij de ontvangst of bij het rentedragend worden. Daarbij wordt het kasstelsel gehanteerd of het reële stelsel.

Voor de vervreemdingsvoordelen moet gekeken worden naar art. 4.12 IB 2001. De overdrachtprijs is geregeld in art. 4.20 IB 2001. De verkrijgingsprijs staat in art. 4.21 IB 2001. Daarbij geldt een gemiddelde verkrijgingsprijs. Als de aandeelhouder wil schenken, moet men art. 4.22 IB 2001 in acht nemen.